

«Тасдиқ мекунам»



Директори Пажӯҳишгоҳи илмӣ-  
тадқиқоти фарҳанг ва иттилооти  
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии  
Тоҷикистон, номзоди илмҳои филологӣ  
Аминзода А.Ҳ. *[Signature]*  
«25» майи соли 2026

### ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

**ба диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим дар мавзуи «Хусусиятҳои жанри дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои санъатшиносӣ рӯйи ихтисоси 6.4.3 – Санъати мусиқӣ**

**Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ.** Диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим таҳқиқи илмии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба пажӯҳишу баррасии вижагиҳои жанрии яке аз падидаҳои муҳимми мусиқии кӯҳистон – фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ бахшида шудааст. Дар рисола паҳлуҳои муҳимми фалаксароии ду минтақаи Тоҷикистон – Кӯлоб ва Бадахшон мавриди баррасӣ қарор гирифта, ба анъана ва решаҳои таърихии он тавачҷуҳ зоҳир гардидааст. Муҳтавои диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои санъатшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 6.4.3 – Санъати мусиқӣ ба шиносномаи ихтисоси илмӣ пурра мувофиқат менамояд.

**Мубрамии мавзуи таҳқиқи диссертатсионии Каримзода Саъдулло Салим** зимни баррасии мавзуи «Хусусиятҳои жанри дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» дар муайян намудани меъёрҳои жанри дар фалак ифода меёбад, ки ин масъала ба анҷом додани пажӯҳишҳои бунёди доир ба вижагиҳои жанрии ин навъи санъати мусиқӣ вобаста дониста мешавад. Ҳамчун нишондиҳандаи сатҳи баланди тафаккури мусиқии мардуми кӯҳистон дар давоми чанд садсола рушду инкишоф ёфтани фалак ва системаи лаҳнии хоси он низ аз муҳимму мубрам будани мавзуи таҳқиқ гувоҳӣ медиҳад. Дар баробари ин, муқаррар намудани вижагиҳои жанрии фалаксароӣ дар минтақаҳои гуногуни ҷумҳурӣ аҳаммияти илмиву амалӣ дошта, аз муҳимму саривақтӣ будани таҳқиқи илмӣ дарак медиҳад. Ҳангоми баррасии масъалаҳои зикршуда муҳаққиқ ба назарияҳои навини шинохтани жанри

фалак така намуда, заминаҳои жанрӣ, масъалаҳои композитсионӣ ва татбиқи масъалаҳои назарӣ дар амалияи фалаксароиро мавриди баррасӣ қарор додааст, ки ин ҳам аз мубрамии мавзуи таҳқиқ дарак медиҳад.

**Дарачаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуқтаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд.** Муқаррароти илмии дар диссертатсия пешниҳодшуда ба назарияҳои муосири мусиқии касбию суннатӣ така намуда, таҳқиқи вижагиҳои жанрии фалаксароӣ дар минтақаҳои мавриди омӯзиш дар асоси усулҳои илмии мусиқишиносӣ, таҳлили муқоисавӣ ва маводи экспедитсияҳо анҷом дода шудааст. Навгонии илмии таҳқиқ дар он зоҳир мегардад, ки бори аввал доираи жанрӣ, хусусиятҳои сохторӣ ва меъёрҳои жанрии фалак дар ду анъанаи асли ба таври муназзам ва муқоисавӣ баррасӣ гардидааст.

Аҳамияти илмии натиҷаҳои бадастомада дар он аст, ки муаллиф тавонистааст умумият ва тафовути жанрҳои фалакро дар муҳити гуногуни иҷрокунандагӣ муайян намуда, заминаҳои таърихӣ ва ҳунарии ташаккули онҳоро асоснок созад. Дар диссертатсия маводи нодири экспедитсияҳо ва намунаҳои камшинохташудаи фалаксароӣ мавриди таҳлил қарор гирифта, ба гардиши илмӣ ворид шудаанд, ки арзиши муҳимми илмӣ ва фарҳангӣ доранд.

**Навгонии илмии таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои бадастомада** дар он зоҳир мегардад, ки дар илми мусиқии миллӣ бори нахуст хусусиятҳои жанрии фалак дар ду минтақа қиёсан баррасӣ гардида, ҷиҳатҳои монандӣ ва фарқи он нишон дода шудааст. Муҳаққиқ матнҳои мухталифи жанри фалакро ҷамъварӣ ва аз нуқтаи назари композитсионӣ драматургӣ таҳлилу баррасӣ менамояд. Ба шарофати таҳқиқи диссертатсионӣ анҷомёфта навъҳои жанрии Фалаки Дарӣ ва Фалаки Сафарӣ бори аввал дар илми мусиқишиносӣ муаррифӣ ва истилоҳи «чорпарда» ҳамчун унвони дигари системаи чормуқом муайян гардидааст.

**Нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда**, ки дар чор банд зикр гардидаанд, муқаррароти мухтасари аз ҷиҳати илмӣ асоснокшуда мебошанд. Ин нуқтаҳо дар шакли умум мавқеи диссертантро ифода намуда, баёнгари андешаву афкори илмии муҳаққиқ мебошанд, ки дар атрофашон бояд баҳси илмӣ ба вучуд ояд.

**Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ.** Асоснокию эътимоднокии таҳқиқоти илмӣ аз

маълумоти дурусту дақиқ, ба таври кофӣ чамъ овардани маводи таҳқиқ ва коркарди натиҷаҳои он, миқдори интишорот ва анҷом додани таҳқиқоти мукаммали диссертационӣ бармеояд. Хулосаву тавсияҳои пешниҳодгардида ба таҳлилҳои илмии диссертант асос ёфтаанд. Илова бар ин, масъалаҳои муҳимми диссертатсия дар конференсияву ҳамоишҳои илмии Консерваторияи миллии Тоҷикистон ва якҷанд ҳамоишу симпозиуми сатҳи байналмилалӣ мавриди арзёбӣ қарор дода шудаанд. Диссертатсия таҳқиқи муқоисавии вижагиҳои жанриро дар анъанаҳои фалаксароии ду минтақаи ҷумҳури таъмин намуда, барои анҷом додани таҳқиқотҳои минбаъда дар ин самт заминаи мусоид фароҳам меорад.

**Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии натиҷаҳои диссертатсия.** Диссертатсия ба масъалаҳои жанри мусиқӣ ва хусусиятҳои назариявӣ таърихӣ санъати овозхонии фалак бахшида шуда, илми мусиқии миллиро як андоза мукамал мегардонад. Маводи назариявӣ он барои муҳаққиқони соҳа сарчашмаи муҳимми илмӣ ба ҳисоб рафта, дар корҳои илмии минбаъда ба таври васеъ истифода шуда метавонад. Натиҷаҳои аз пажӯҳиш бадастомадаро ҳамчун мавод дар амалияи таълими санъати мусиқии фалак истифода бурдан мумкин аст. Маводи амалии таҳқиқ ҳамчунин дар фаъолияти эҷодии сарояндагони фалак роҳнамои хуб буда метавонад.

**Наشري натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ.** Аз натиҷаҳои пажӯҳиш дар нашрияҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар маҷаллаву маҷмуаҳои илмӣ мақолаҳои илмӣ ба таърифи расидаанд. Хулосаву натиҷаҳои илмии диссертант оид ба амалисозии мавзуи мавриди пажӯҳиш дар заминаи лоиҳаи илмии «Дарсҳои маҳоратии Фалак дар Консерваторияи миллии Тоҷикистон» ва омӯзиши таҷрибаи касбии фалаксароёни варзида аз қабиле Одина Ҳошим, Давлатманд Хол, Достӣ Орзуев, Гулчеҳра Содиқова, Муҳаммадсафар Муродов, Файзали Ҳасанов, Ақназар Аловатов, Соҳиба Давлатшоева ва дигарон илман асоснок карда шудаанд. Муаллиф дар таҳқиқ ва натиҷагириҳои илмӣ бар асоси концепсияи илмии мусиқишинос Ф. Азизӣ ва бозёфтҳои дастовардҳои мақомшиносону мусиқишонсон ва фолклоршиносон таъки мекунад.

Диссертант муаллифи 28 таълифоти илмию таълимӣ ва методӣ мебошад. Аз 22 мақолаи илмие, ки доир ба мавзуи таҳқиқ ба таъб расондааст, 6-тои он дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 16-тои дигар дар маҷмуаву нашрияҳои дигари илмӣ ба таъб расидаанд. Дар интишороти зикршуда натиҷаҳои асосии диссертатсия ба хубӣ инъикос ёфтааст. Маводи диссертатсия ва таҳлилу баррасиҳои муаллиф баёнгари эътимодбахшии натиҷаҳои таҳқиқ буда, коркарду тасвиби онҳо дар марҳилаҳои гуногун сурат гирифтааст. Дар умум, диссертатсия натиҷаи заҳмату ҷустуҷӯҳои бардавоми муҳаққиқ буда, хуб анҷом дода шудааст.

Диссертатсия дар доираи мавзуи илмӣ-таҳқиқотии кафедраи таърих ва назарияи мусиқӣ ва кафедраи сарояндагии анъанавии Консерваторияи миллии Тоҷикистон ба номи Талабхӯча Сагторов омода гардида, ба самти илмӣ-таҳқиқотии кафедраҳои зикршуда пурра мувофиқат мекунад, бо мавзӯҳои илмӣ ва нақшаҳои таълимии Консерватория алоқамандии бевосита дорад.

**Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқи илмӣ** дар ҷамъоварию ба нота даровардани намунаҳои эҷодиёти фалак, иштирок дар экспедитсияҳои мусиқии этнографӣ, таҳлилу баррасии мавод зоҳир мегардад. Дар баробари ин, ӯ ба фаъолияти пайвастаи омӯзгорӣ ва бастакорӣ машғул буда, назарияро дар амал татбиқ менамояд. Бо ВАО, аз ҷумла бо шабакаҳои телевизионӣ ҳамкориҳои зич дошта, дар тарғиби санъати мусиқии фалак саҳм мегузорад.

**Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия.** Сохтори диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим дар мавзуи «Хусусиятҳои жанрӣ дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» аз рӯйи мақсад ва вазифаҳои муқарраршуда аз муқаддима, се боб, хулосаву тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва феҳристи адабиёт иборат буда, 209 номгӯйи адабиётро дар бар мегирад. Матни диссертатсия дар 223 саҳифаи чопи компютерӣ омода гардида, фаслу бобҳои он мантиқан давоми ҳамдигар мебошанд ва дар якҷоягӣ як асари мукаммали илмию таҳқиқотиро ба вучуд овардаанд.

**Арзёбии мазмуни диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он.** Дар муқаддима аҳаммияти мавзуи таҳқиқ асоснок ва дараҷаи омӯзиши он муайян гардида, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, объекту предмети он мушаххас карда шудааст, дар бораи маводу манобеи пажӯҳиш, асосҳои

методологии таҳқиқ, навгонӣ дар таҳқиқ, аҳаммияти назариву амалӣ, нуктаҳои илмӣ ба ҳимоя пешниҳодшаванда, сохтори рисола ва амсоли ин изҳори андеша карда шудааст.

Боби якуми диссертатсия – **«Заминаҳои жанри фалак»** аз 2 фасл иборат мебошад. Фаслҳои он мутаносибан **«Мафҳуми «жанр» дар муסיқишиносӣ»** ва **«Пешомадҳои пайдоиши жанр дар муסיқии суннатӣ»** унвон доранд. Дар фасли аввал масъалаҳои вобаста ба мафҳум ва масъалаҳои назарии жанр дар муסיқишиносӣ ба таҳқиқ фаро гирифта шудаанд. Муҳаққиқ омӯзиши жанрҳои муסיқиро ба фаҳмиши моҳияти эстетикӣ муסיқӣ вобаста меонад, ки ба дарки табиати он мусоидат менамояд (Дис., с. 10), барои асоснок намудани фикру ақидаи худ ба муҳаққиқон ва назарияи жанрҳои муסיқӣ таъя мекунад. Вобастагии мафҳуми жанро ба мазмуну мундариҷа ва шаклу сохтор муайян ва мавқеи жанри фалакро дар байни дигар жанрҳои муסיқӣ қайд менамояд. Аз он изҳори қаноатмандӣ карда мешавад, ки дар замони соҳибистиқлолии Тоҷикистон барои таҳқиқу омӯзиши жанри фалак ҳамчун навъи санъати муסיқии миллӣ заминаи мусоид фароҳам омад (Дис., с. 21). Дар фасли дуюми боби якум фалак аз падидаҳои муҳимми масиқии суннатӣ ва навъи мақомоти кӯҳистони тоҷик арзёбӣ гардида, барои муайян намудани моҳияти он дар муסיқии суннатии минтақаҳои Кӯлобу Бадахшон, иртиботи он ба жанрҳои дигари муסיқӣ кӯшиш ба харҷ дода мешавад (Дис., с. 22). Муҳаққиқ ба монандиву фарқи навъҳои жанри фалак ва тарзу услули иҷроӣ он дар ду минтақа, нақши ҳунармандони алоҳида дар ташаккули наътҳои ва бо ансамбл иҷро шудани он, навъҳои зарби муסיқӣ ҳангоми иҷроӣ наът, бандҳои оҳангию композитсионӣ ҳангоми наътҳои ва интихоби матнҳои мувофиқи шеърӣ ҳангоми наътҳои таваҷҷуҳи махсус зоҳир намуда, намунаҳои иҷроӣ амалии онро тавассути нота нишон дода, дараҷоти иҷроӣ ҳар кадоми онро дар оҳанг муайян намудааст (Дис., с. 23-61).

Боби дуюми диссертатсия – **«Ҳалли композитсионӣ дар жанрҳои фалак»** унвон дошта, ду фаслро дар бар мегирад ва ҳар як фасли он аз рӯйи таносуб ба ду зерфасл тақсим гардидаанд. Фаслҳо ба доираи фарогирии жанрӣ дар анъанаҳои фалаки помирию кӯлобӣ бахшида мешаванд. Дар зерфаслҳо вижагиҳои фалакҳои якқисмаю силсилавӣ дар анъанаҳои фалаксароии ҳар ду минтақа мавриди арзёбии илмӣ қарор гирифтааст. Муҳаққиқ махсусиятҳои жанрӣ, матни шеърҳо, бандҳои

композитсионӣ, дараҷоти лаҳни ҳар як навъи жанриро нишон дода, тарзи сабти нотавии ҳар кадоми онро муайян мекунад, дараҷаи густариши ҳар як навъи жанриро дар амалияи мусиқӣ маълум менамояд.

Боби сеюми диссертатсия ба **тағбиқи масъалаҳои назарияи жанрӣ** дар амалияи муосири фалаксарой бахшида шуда, фарогири се фасл аст. Дар фаслҳои ин боб мавқеи Фалаки Равона дар анъанаи фалаки кӯлобӣ, масоили меъёрҳои жанрии фалак ва амалҳои бастакорӣ ҳангоми фалаксарой таҳқиқу баррасӣ гардидаанд.

Хулосаҳои муаллифи диссертатсия, ки дар 9 банд дарҷ гардидаанд, натиҷаҳои таҳқиқоти анҷомёфтаре баён ва илман асоснок менамоянд. Дар тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ мушаххасоти муайян номбар карда шудаанд, ки ба дарки касбияти мусиқии мардуми кӯҳистон мусоидат менамоянд. Муҳаққиқ зимни баёни чунин тавсияҳо дар заминаи кори илмии худ анҷом додани як силсила таҳқиқот ва корҳои таълимию методиро тарҳрезӣ намудааст. Рӯйхати адабиёт ва сарчашмаҳо мувофиқи талабот оварда шуда, ба мавзӯи таҳқиқ алоқаманд мебошанд. Дастгоҳи илмии диссертатсия аз рӯйи талабот тартиб дода шуда, ҷо ба ҷо гардидааст.

**Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.** Диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим дар мавзӯи «Хусусиятҳои жанрӣ дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» дар заминаи меъёрҳои мувофиқи илмӣ таҳия гардидааст. Тарзу усули овардани иқтибос, таҳияи бобу фаслҳо ва зерфаслҳо, хулоса ва феҳристи адабиёт мувофиқи талабот ва ва меъёри омода намудани корҳои илмию таҳқиқотӣ ба роҳ монда шудааст.

Автореферати диссертатсия, ки мазмуну мундариҷаи мухтасари кори илмиро ифода менамояд, ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад. Варианти русии автореферат бо варианти тоҷикии он пурра мувофиқ буда, муҳтавои корро пурра инъикос мекунад. Мақолаву таълифоти интишорнамудаи диссертант ба мазмуну мундариҷаи рисолаи илмӣ пурра мутобиқат мекунанд. Хулосаи мухтасари кори диссертатсионӣ, ки бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар охири автореферат оварда шудааст, тибқи талаботи ҷорӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, моҳияти илмии корро ба таври ниҳоят мухтасар инъикос менамояд.

Диссертатсия ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводи илмӣ, ки бо фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми декабри соли 2024, таҳти № 493 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

**Мутобиқати таҳассуси илмии довталаб ба дараҷаи илмӣ.** Диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим дар мавзуи «Хусусиятҳои жанри дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» ба рамзи ихтисоси тасдиқнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6.4.3. Санъати мусиқӣ пурра мувофиқат мекунад.

Таҳқиқи диссертатсионии мавзӯ аз он ҷиҳат қобили дастгирӣ мебошад, ки кори илмии анҷомёфта буда, аз ҷанбаи қавии назариву амалӣ бархӯрдор аст. Ин баёнгарӣ дарки паҳлуҳои мухталифи мавзуи таҳқиқ аз тарафи диссертант мебошад. Диссертатсия дар илми мусиқишиносии тоҷик дастоварди хуб буда, муаллиф аз уҳдаи вазифае, ки ҳангоми анҷоми таҳқиқи илмӣ дар назди худ гузоштааст, ба хубӣ баромадааст. Ӯ вижагиҳои жанрии анъанаҳои фалаксароиро дар минтақаҳои Кӯлобу Баҳахшон ҳам аз ҷиҳати назарӣ ва ҳам аз ҷиҳати амалӣ баррасӣ намудааст, ки ин аз салоҳияти хуб ва лаёқати баланди довталаби дараҷаи илмӣ нисбат ба таҳқиқоти анҷомёфта гувоҳӣ медиҳад. Гузашта аз ин, нуктаҳои асосии мавзуи таҳқиқ дар конференсияву ҳамоишҳои гуногуни илмию назариявӣ дар шакли маъруза ироа гардидаанд.

**Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия.** Бо вучуди дастовардҳои зиёд дар кори илмӣ баъзе камбудиву норасоиҳо ба назар мерасанд. Албатта, чунин норасоиҳо хусусияти ҷузъӣ дошта ба сифати кори илмӣ таъсири манфӣ намерасонанд ва зикри онҳо барои беҳтар гардидани мазмуну мундариҷа ва сифати таҳқиқотҳои минбаъдаи муаллифи диссертатсия аз манфиат ҳолӣ нахоҳад буд:

1. Дар диссертатсия таносуби бобҳо ба назар намерасад: боби аввал 52 саҳифа, боби дуюм 115 саҳифа ва боби сеюм 19 саҳифа. Аз 186 саҳифае, ки се боб ғунҷода шудааст, тақрибан 62 фоизи онро боби дуюм ва 38 дарсадро ду боби дигар дар бар мегирад.

2. Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда мавқеи ҷиддии муҳаққиқро нишон дода наметавонанд. Чунин нуктаҳо бояд нисбатан қатъиву бочуръат ифода карда шаванд. Барои ин бо таъбирҳои «*Собит карда шуд, ки...*», «*Таҳқиқи илмӣ нишон дод, ки...*», «*Дар натиҷаи пажӯҳиши маълум гардид, ки...*», «*Пашуҳиши илмӣ ошкор намуд, ки...*» ва амсоли инҳо шуруъ кардани нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ба манфиати кор аст.

3. Дар диссертатсия ҷанбаи тавсифӣ нисбат ба таҳлилӣ бештар ба назар мерасад. Жанру шаклҳо ва вижагиҳои онҳо номбар шаванд ҳам, таҳлили амиқи илмӣ ба назар намерасад, ба робитаи сохторию маъноӣ ва интонатсионии жанрҳои шеърӣ ва санъати мусиқии фалак камтар тавачҷуҳ зоҳир гардидааст.

4. Дар шакли «**Ҳалли масъалаҳои композитсионӣ дар жанрҳои фалак**» номгузорӣ намудани боби дуҷуми диссертатсия ба мақсад мувофиқтар мебошад, зеро унвони феълӣ боб дар қолаби «**Ҳалли композитсионӣ дар жанрҳои фалак**» нуқсони услубӣ дошта матлабро саҳеҳ ифода намекунад.

5. Методу усулҳои таҳқиқи илмӣ ба таври мушаххас зикр нагардидаанд, ки ба тартибу низоми кор бетаъсир намондааст. Ҷанбаи таҳлилии лаҳнӣ зарбии намунаҳои нотавии дар диссертатсия овардашуда нисбатан маҳдуд мебошад.

6. Дар диссертатсия ва автореферат баъзе ғалатҳои имлоиву аломатҳои китобат ва аҳёнан нуқсонҳои услубиву мантиқӣ низ ба назар мерасанд (масалан, саҳ. 5, 6, 8, 9, 11, 48 ва ғайра – дар диссертатсия; саҳ. 3, 9, 12, 14, 15 ва ғайра – дар автореферат).

Норасоҳои номбаршуда ҷузъӣ буда, ба ҳеҷ вачҳ аҳаммияти таҳқиқи анҷомдодаро халалдор намесозанд, зеро аксари онҳо хусусияти иншоӣ имлоӣ дошта, ба мазмуну муҳтавои диссертатсия таъсир намерасонанд. Илова бар ин, онҳо ислоҳпазиранд ва ба осонӣ бартараф хоҳанд шуд. Диссертатсия таҳқиқи мукаммали илмӣ баанҷомрасида буда, дар пешрафти илми мусиқии миллии баанҷомрасида фалакшиносии он, нақши муҳим дошта метавонад.

Автореферати диссертатсия тибқи тартиби муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои санъатшиносӣ аз рӯи ихтисоси 6.4.3. Санъати мусиқӣ таҳия гардида, мазмуни асосии кори таҳқиқиро инъикос менамояд ва дар он натиҷаҳои назарраси илмӣ асоснок гардида,

шарҳи пурраи худро ёфтаанд. Варианти русии автореферат бо варианти тоҷикии он мувофиқат мекунад. Интишороти таълифнамудаи муҳаққиқ ба мазмуну мундариҷаи диссертатсия ҷавобгӯ мебошанд.

**Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия.** Хулоса, диссертатсияи Каримзода Саъдулло Салим дар мавзӯи «Хусусиятҳои жанри дар анъанаҳои фалаки кӯлобӣ ва фалаки помирӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои санъатшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 6.4.3. Санъати мусиқӣ дар сатҳи зарурӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи мавҷуда мутобиқ мебошад.

Диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои санъатшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 6.4.3. Санъати мусиқӣ сазовор аст.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Тақриз аз ҷониби доктори илмҳои филологӣ, ходими пешбари шуъбаи воситаҳои ахбори омма ва таъбу нашри Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва итилооти Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷумъазода Меҳроб Одина омода гардидааст.

Тақриз дар ҷаласаи васеи Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва итилооти Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон (протоколи №9, аз 20-уми майи соли 2026) тасдиқ карда шудааст.

Дар ҷаласаи васеъ иштирок доштанд: 21 нафар.

Дар овоздиҳӣ 21 нафар иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарafdор» – 21 нафар, «муқобил» – нест, «бетараф» – нест.

**Раиси ҷаласа:**

номзади илмҳои филологӣ,  
директори Пажӯҳишгоҳи  
илмӣ-тадқиқотии фарҳанг  
ва итилооти Вазорати фарҳанги  
Ҷумҳурии Тоҷикистон



Аминзода Абдулфаттоҳ  
Ҳақим

**Эксперт:**

доктори илмҳои филологӣ,  
ходими пешбари шуъбаи  
воситаҳои ахбори омма ва  
табъу наشري Пажӯҳишгоҳи  
илмӣ-тадқиқотии фарҳанг  
ва итилооти Вазорати фарҳанги  
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷумъазода Меҳроб  
Одина

**Котиби илмии ҷаласа:**

котиби илмии Пажӯҳишгоҳи  
илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва  
итилооти Вазорати фарҳанги  
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Исоев Қадриддин  
Абдурауфович

**Имзоҳои А. Ҳ. Аминзода, М. О. Ҷумъазода  
ва Қ. А. Исоевро тасдиқ менамоям:**

Нозири кадри Пажӯҳишгоҳи  
илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва  
итилооти Вазорати фарҳанги  
Ҷумҳурии Тоҷикистон



Холиқова Мунира  
Иззагуллоевна

**Суроғи муассисаи пешбар:**

Суроға: 734018, Ҷумҳурии Тоҷикистон,  
ш. Душанбе, кӯчаи Н. Қарабобоев 17.  
Тел: +(992) 233-58-84, +(992) 987766491  
E-mail: vfarhang98@gmail.com

«25» майи соли 2026